

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การค้นคว้าวิจัยพบว่ารายชื่อพืชในมหาเวสสันดรชาดกหาชื่อพฤกษศาสตร์ได้ 151 ชื่อ ที่ทราบชื่อไทย 133 ชื่อ ที่ไม่ทราบชื่อไทย 18 ชื่อ ที่ไม่ทราบชนิด 1 ชื่อและที่ค้นคว้าไม่ได้ 1 ชื่อ ทั้งนี้เนื่องจากภาษาบาลีเป็นภาษาที่ไม่มีการใช้แล้วบางครั้งก็ต้องสืบค้นเทียบเคียงจากภาษาอื่นเช่นภาษาสันสกฤต ภาษาฮินดี ภาษาเบงกาลี ฯลฯ แล้วจึงทำการเปรียบเทียบรายชื่อพืชในมหาเวสสันดรชาดกจำนวนต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งหมด 7 ส่วน คือส่วนแกมหาชาติ คำหลวง ส่วนนภาคกลาง, ส่วนนภาคอีสาน, ส่วนนภาคเหนือ ส่วนนภาคใต้ ส่วนนเมืองเพชร และส่วนนชินวรซึ่งจะมีความแตกต่างกันบ้างทางด้านภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ชื่อท้องถิ่น ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ตลอดจนพืชพรรณต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อวรรณกรรม ทั้งเจ็ด ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องเดียวกันแต่ก็มีข้อแตกต่างกันอยู่ไม่มากก็น้อย

การศึกษารายชื่อพืชเหล่านั้นในการใช้เป็นพืชสมุนไพรในศิลาจารึกวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม หรือที่เรารู้จักกันทั่วไปว่าวัดโพธิ์ ซึ่งเป็นแหล่งที่รวบรวมบรรดาแพทย์แผนโบราณในสมัยรัชกาลที่ 3 มาคัดลอกตำรับตำรายาต่าง ๆ จารึกไว้ตามศิลาจารึกวัดโพธิ์ ภายหลังจากได้นำมาทำเป็นหนังสือก่อนที่ศิลาจารึกเหล่านั้นจะลบเลือนไปมากกว่านี้ซึ่งก็มีพืชในเรื่องมหาเวสสันดรจำนวน 80 ต้น 1,663 ตำรับ ที่นำมาใช้เป็นยาสมุนไพรในศิลาจารึกวัดโพธิ์

ข้อเสนอแนะ

1. ในเรื่องมหาเวสสันดรชาดก ยังมีพืชอีกหลายต้นที่ยังหารายชื่อพฤกษศาสตร์ไม่ได้ ถ้าสามารถทำได้ก็น่าจะทำต่อให้หมด และอาจจะหารายชื่อพืชในวรรณกรรมเรื่องอื่นที่เป็นที่รู้จักกันดีต่อไปอีกจะเป็นประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อย

2. ในเรื่องมหาเวสสันดรชาดก ยังมีอีกหลายส่วนของต่างประเทศ ซึ่งเป็นประเทศที่ได้รับอิทธิพลทางพุทธศาสนา ตัวอย่างเช่น พม่า, ลาว อินเดีย, ศรีลังกา, เนปาล, กัมพูชา เป็นต้น จึงควรจะนำมาศึกษาเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของวรรณกรรมเรื่องเดียวกัน แต่ต่างชาติต่างภาษากันว่ามียุทธิพลต่อรายชื่อพืชอย่างไร

3. ในเรื่องมหาเวสสันดรชาดกยังปรากฏชื่อสัตว์นานาชนิด ควรนำมาศึกษาในลักษณะนี้ด้วยเช่นกัน